

„Rețelele de socializare au oferit dreptul la opinie unor legiuni de imbecili care până acum își exprimau părerea doar în baruri, în fața unui pahar de vin, fără să facă vreun rău comunității. Camarazii lor îi reduceau imediat la tăcere. Dar acum au același drept la cuvânt precum un laureat al premiului Nobel” (Umberto Eco).

Sistemul de învățământ românesc a fost supus, fără îndoială, de-a lungul timpului unor critici și provocări, iar unele dintre principalele aspecte semnalate se referă la calitatea deficitară a procesului de educație. În ciuda funcționării formale a instituțiilor de învățământ, există îngrijorări ample legate de nivelul scăzut al performanței școlare la examenele naționale și internaționale (testele Pisa). Avem, de pildă, o selecție riguroasă în zona domeniilor “reale” (matematică, fizică, chimie), în timp ce “umanioarele”, care reprezintă temelia unei culturi autentice, au devenit adevărate Cenușărese ale învățământului românesc. O altă lacună persistentă în procesul educațional este finanțarea insuficientă în cercetare. Bugetul alocat învățământului și culturii în ultimii 30 de ani a fost deseori considerat marginal, mai puțin important, deși necesitățile sistemului de învățământ s-au intensificat, în urma înaltului grad de complexitate și digitalizare.

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ
*Independența
prin Cultură*

Lipsa resurselor financiare afectează infrastructura școlilor, dotarea cu echipamente și materiale didactice adecvate și formarea continuă a cadrelor didactice. Și în plus, nivelul cercetării pe plan local și național a ajuns la cote de avarie. De pildă, nu mai avem nicio universitate din România în topul 1.000 Academic Ranking of World Universities, clasament internațional al universităților realizat de Shanghai Ranking Consultancy. Specialiștii din domeniul educației susțin necesitatea unei actualizări constante a conținutului programelor școlare, pentru a ține pasul cu evoluția societății și cu cerințele pieței muncii. Trecerea de la o realitate materială, palpabilă, la una digitală este evidentă, iar ignorarea acestor transformări societale poate marca prăbușirea prin implozie a statelor care nu vor înțelege importanța actualizării cunoașterii umane. Aceștia afirmă că viitorul educației va fi sub forma “blended learning”-ului, un amestec de învățare față în față, la clasă, cu metodele online. Salariile mici și lipsa motivației în rândul profesorilor la toate nivelurile de școlarizare (gimnazial, liceal și universitar) au dus la scăderea motivației în rândul profesorilor și la plecarea acestora în alte domenii (sectorul privat) sau chiar în străinătate.

Efectul imediat este resimțit la nivelul beneficiarilor, acolo unde inechitatea în ceea ce privește accesul la educație face ca mulți copii din mediul rural sau din medii defavorizate să nu aibă șanse egale în finalizarea studiilor. Sistemul românesc de evaluare a maturității, intitulat Bacalaureat, arată adesea gradul de asimilare și pregătire a generațiilor prezente și viitoare. Bacalaureatul românesc pune adesea un accent prea mare pe memorare, ceea ce duce la o abordare didactică concentrată pe reținerea informațiilor, în loc să se pună accentul pe înțelegere profundă și aplicată a

cunoștințelor. Presiunea constantă asupra elevilor de a obține rezultate bune poate afecta sănătatea emoțională și psihologică, până acolo încât unii cedează complet și nu reușesc să se mai integreze în societate. Un alt flagel al sistemului de învățământ este copierea sau reproducerea parțială, sau integrală, de idei, texte sau lucrări ale altor persoane fără a le atribui corespunzător autorului original.

Plagiatul poate fi întâlnit în diverse contexte educaționale, precum lucrări de licență, dizertații sau teze de doctorat. În ultimii ani, plagiatul a atras o atenție semnificativă din partea mass-media și opiniei publice. Uneori, aceasta este însoțită de acuzații de plagiat în lucrări academice, inclusiv cele ale unor politicieni sau reprezentanți ai instituțiilor publice.

Pentru a combate plagiatul, multe instituții de învățământ românești au implementat politici stricte împotriva acestei practici, folosind tehnologii de detectare a plagiatului pentru a verifica lucrările studenților și doctoranzilor. În concluzie, este nevoie de regândirea în profunzime a procesului educațional, precum și conectarea la nevoile actuale de cunoaștere pe plan european și mondial. „Cele 10 nevoi umane”, așa cum le-a propus matematicianul și academicianul Solomon Marcus, puse în practică și transformate în politici educaționale, cât mai repede posibil, pot contribui major la regândirea sistemică a învățământului românesc. Căci, după cum spune vorba străbună, “omul sfințește locul” și prin extensie, o societate.

Florentin Streche

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ

*Independența
prin Cultură*